

Dokument ze zasedání

A9-0191/2021

2.6.2021

ZPRÁVA

o účelnosti a subsidiaritě a proporcionalitě právních předpisů Evropské unie –
zpráva o zdokonalení tvorby právních předpisů za roky 2017, 2018 a 2019
(2020/2262(INI))

Výbor pro právní záležitosti

Zpravodaj: Mislav Kolakušić

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	4
STANOVISKO VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ	15
STANOVISKO VÝBORU PRO ÚSTAVNÍ ZÁLEŽITOSTI	21
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	28
JMENOVIÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	29

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o účelnosti a subsidiaritě a proporcionalitě právních předpisů Evropské unie – zpráva o zdokonalení tvorby právních předpisů za roky 2017, 2018 a 2019 (2020/2262(INI))

Evropský parlament,

- having regard to Article 5 of the Treaty on European Union (TEU),
- s ohledem na protokol č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii,
- s ohledem na protokol č. 2 o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality,
- s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2003 o zdokonalení tvorby právních předpisů a na její nejnovější znění, interinstitucionální dohodu ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů,
- s ohledem na praktická ujednání dohodnutá dne 22. července 2011 mezi příslušnými útvary Evropského parlamentu a Radou v souvislosti s uplatněním čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) v případě dohod dosažených v prvním čtení,
- s ohledem na výroční zprávu Komise za rok 2017 o subsidiaritě a proporcionalitě (COM(2018)0490), na výroční zprávu Komise za rok 2018 o subsidiaritě a proporcionalitě (COM(2019)0333) a na výroční zprávu Komise za rok 2019 o subsidiaritě a proporcionalitě (COM(2020)0272),
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Posílení úlohy zásady subsidiarity a proporcionality při tvorbě politik EU“ (COM(2018)0703) a přílohu k tomuto sdělení,
- s ohledem na pracovní skupinu pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénář „Méně, zato efektivněji“, která předložila své závěry dne 10. července 2018,
- s ohledem na stanoviska a usnesení Evropského výboru regionů, zejména na usnesení ze dne 1. února 2018 o změně nařízení o společných ustanoveních ESI fondů na podporu strukturálních reforem¹, stanovisko ze dne 9. října 2018 „Úvahy o Evropě – hlas místních a regionálních orgánů pro obnovení důvěry v Evropskou unii (CDR 1230/2018) a usnesení ze dne 10. prosince 2020 k pracovnímu programu Evropské komise na rok 2021² a s ohledem na priority Výboru regionů na období 2020–2025 „Přiblížení Evropy občanům s pomocí jejích obcí, měst a regionů“ z plenárního zasedání konaného ve dnech 30. června až 2. července 2020,
- s ohledem na 9. konferenci o subsidiaritě, která se pod názvem „Aktivní subsidiarita: vytvářet přidanou hodnotu EU společně“ konala dne 22. listopadu 2019 v Římě a jíž organizoval Výbor regionů společně s Konferencí předsedů italských regionálních parlamentů,

¹ Úř. věst. C 176, 23.5.2018, s. 5.

² Úř. věst. C 37, 2.2.2021, s. 1.

- s ohledem na dohodu o spolupráci podepsanou dne 5. února 2014 mezi Evropským parlamentem a Výborem regionů,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu³, v němž vítá závazek Komise zajistit, aby veškerá opatření EU pomohla EU dosáhnout udržitelné budoucnosti a spravedlivého přechodu, a odpovídajícím způsobem aktualizovat pokyny pro zlepšování právní úpravy, což mimo jiné vyžaduje, aby byla zásada „udržitelnosti na prvním místě“ začleněna do programů EU a jejich členských států v oblasti zlepšování právní úpravy,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2016 o otevřené, efektivní a nezávislé správě Evropské unie⁴,
 - s ohledem na článek 54 svého jednacího řádu,
 - s ohledem na stanoviska Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů a Výboru pro právní záležitosti,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A9-0191/2021),
- A. vzhledem k tomu, že výkon pravomocí Evropské unie se řídí zásadami subsidiarity a proporcionality; vzhledem k tomu, v oblastech, které nespádají do výlučné pravomoci EU, chrání zásada subsidiarity pravomoc členských států rozhodovat o opatřeních a přijímat je, a také opravňuje Unii jednat, nemůže-li být cílů zamýšlené činnosti „z důvodu jejího rozsahu či účinků“ uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, nýbrž jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie; vzhledem k tomu, že začlenění této zásady do Smluv EU má v souladu se zásadou blízkosti, kterou dále stanovuje čl. 10 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii, také za cíl přenést výkon pravomocí na úroveň, která je co nejbližší občanům.
- B. vzhledem k tomu, že v červenci 2017 přijala Komise pozměněný soubor pokynů pro zlepšování právní úpravy a související soubor nástrojů; vzhledem k tomu, že rozšířila svůj portál pro zlepšování právní úpravy tak, aby občanům usnadnila navigaci on-line; vzhledem k tomu, že se zavázala zajistit, že se zásady subsidiarity a proporcionality stanou ústředními body evropského demokratického procesu a že budou respektovány v celém legislativním procesu, a to za pomoci zřízení pracovní skupiny pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénář „Méně, zato efektivněji“, která svoji zprávu předložila dne 10. července 2018;
- C. vzhledem k tomu, že pracovní skupina vydala doporučení na jedné straně ke zlepšení společného chápání zásad subsidiarity a proporcionality a uplatňování těchto zásad v rámci činnosti orgánů EU a na druhé straně k tomu, aby místním a regionálním orgánům a vnitrostátním parlamentům byla přiznána významnější úloha při dosahování „aktivní subsidiarity“, která by měla podporovat větší odpovědnost za politiky Unie; vzhledem k tomu, že odpověděla na otázky „jak lépe uplatňovat zásady subsidiarity a proporcionality v orgánech EU“ a „jak lépe zapojit regionální a místní orgány a vnitrostátní parlamenty do tvorby a provádění politik EU“,

³ Přijaté texty, P9_TA(2020)0005.

⁴ Úř. věst. C 86, 6.3.2018, s. 126.

- D. vzhledem k tomu, že Komise ve svém sdělení ze dne 23. října 2018 nazvaném „Posílení úlohy zásady subsidiarity a proporcionality při tvorbě politik EU“ (COM(2018)0703) zopakovala zásadní úlohu subsidiarity a proporcionality při zlepšování právní úpravy a stanovila opatření, která mají být přijata v reakci na zprávu pracovní skupiny a která zahrnují zaměření pozornosti na názory místních a regionálních orgánů, podporu společného chápání subsidiarity a proporcionality v EU, důkladnější posouzení stávajících právních předpisů z hlediska subsidiarity a proporcionality a pomoc vnitrostátním parlamentům při účinnějším vykonávání jejich úloh;
- E. vzhledem k tomu, že Komise nadále prováděla svůj posílený program zlepšování právní úpravy a začleňovala zásady subsidiarity a proporcionality do všech fází tvorby politik;
- F. vzhledem k tomu, že Komise dne 3. července 2020 zahájila přepracovanou verzi internetového portálu „Podělte se o svůj názor“, aby usnadnila přispívání k tvorbě právních předpisů a politik EU on-line; vzhledem k tomu, že nová verze portálu by měla dále zlepšit konzultace a komunikaci Komise s veřejností a zvýšit transparentnost; vzhledem k tomu, že cílem portálu je v rámci programu zlepšování právní úpravy zvýšit kvalitu tvorby politik EU;
- G. vzhledem k tomu, že internetový portál „Podělte se o svůj názor“ se ukázal jako užitečný přístupový bod, jehož prostřednictvím se mohou občané a zúčastněné strany zapojit do přípravy politik Komise; vzhledem však k tomu, že Evropský účetní dvůr v roce 2019 zveřejnil zvláštní zprávu obsahující soubor doporučení ke zlepšení tohoto portálu, zejména pokud jde o využívání překladů;
- H. vzhledem k tomu, že v roce 2018 Komise začala slučovat zprávy o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality v procesu tvorby právních předpisů EU se zprávami o jejich vztazích s vnitrostátními parlamenty, čímž klade větší důraz na názory vnitrostátních parlamentů a zamezuje překrývání obou výročních zpráv;
- I. vzhledem k tomu, že Komise obdržela od vnitrostátních parlamentů 52 odůvodněných stanovisek k zásadě subsidiarity v roce 2017, 37 odůvodněných stanovisek v roce 2018 a žádné v roce 2019;
- J. vzhledem k tomu, že důvodem, proč v roce 2019 vnitrostátní parlamenty nezasílaly odůvodněná stanoviska, nebylo lepší uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality, ale skutečnost, že rok 2019 byl rokem přechodu mezi dvěma funkčními obdobími Komise a Evropského parlamentu a konáním evropských voleb, a tudíž bylo projednáváno méně iniciativ a legislativních návrhů než v předchozích letech;
- K. vzhledem k tomu, že Parlament požaduje důraznější zapojení vnitrostátních parlamentů spolu s Evropským parlamentem do demokratické kontroly posílené spolupráce v případě oblastí politik spadajících do sdílené pravomoci;
- L. vzhledem k tomu, že Výbor regionů v březnu 2021 zavedl regionální centra 2.0; vzhledem k tomu, že tento projekt vznikl jako vlastní iniciativa Výboru regionů ke sledování toho, jak politiky EU fungují v praxi;
- M. vzhledem k tomu, že do mandátu Výboru pro kontrolu regulace patří kontrola kvality posouzení dopadů;

- N. vzhledem k tomu, že se Komise zavázala uplatňovat zásadu „one in, one out“, podle níž by každý legislativní návrh, který vytváří novou zátěž, měl občany a podniky současně osvobodit od obdobné zátěže, která existuje na úrovni EU v téže oblasti politiky, a dosud ji úspěšně neprovedla;
- O. vzhledem k tomu, že současná krize poukázala na to, že je nutné odhalit a zmírnit nadbytečnou regulační zátěž, aby se zajistilo, že právní předpisy EU budou mít zamýšlené přínosy a zároveň dojde k omezení zbytečných nákladů, a to v přiměřených lhůtách, a že se zejména urychlí podpůrná opatření pro spotřebitele, malé a střední podniky a mikropodniky; vzhledem k tomu, že ve prospěch spotřebitelů, pracovníků, malých a středních podniků a občanů jako celku by právní předpisy měly být vyvážené, jasné, komplexní, inkluzivní a případně založené na nezbytných vědeckých důkazech; zdůrazňuje, že požadavky kladené na mikropodniky a malé a střední podniky by měly být přiměřené a měly by brát ohled na jejich specifika a na zvláštní rysy daného odvětví, a vybízí Komisi, aby důsledně vyžadovala dodržování předpisů s cílem omezit roztříštěnost trhu, odstranit bezdůvodné tržní překážky a zajistit rovné podmínky; vzhledem k tomu, že „zlepšování právní úpravy“ by mělo být přínosem pro všechny a sloužit zájmům evropské společnosti;
- P. vzhledem k tomu, že Parlament, Komise a Rada jakožto normotvůrci musí dodržovat zásady svěřené pravomocí, subsidiarity a proporcionality; vzhledem k tomu, že základem pro dodržování těchto zásad je přísné dodržování pravomocí jednotlivých zemí a že právní předpisy EU musí být přizpůsobeny požadavkům občanů tím, že budou vždy prováděny a uplatňovány v souladu s vnitrostátními právními předpisy, čímž se zajistí rovné podmínky pro občany EU;
1. připomíná význam výročních zpráv Komise o subsidiaritě a proporcionalitě;
 2. vítá trvalé zohledňování zásad subsidiarity a proporcionality, které jsou základními zásadami, jimiž se řídí Evropská unie; připomíná význam podpory společného chápání subsidiarity a proporcionality na úrovni EU a bere na vědomí připomínky obsažené v předchozích zprávách, totiž že výroční zprávy Komise o subsidiaritě a proporcionalitě jsou poněkud formální a často nezacházejí do podrobností o tom, jak jsou tyto zásady v procesu tvorby politik EU dodržovány; uznává, že výroční zprávy Komise o subsidiaritě a proporcionalitě jsou stále komplexnější;
 3. připomíná, že je důležité, aby byla neustále dodržována zásada subsidiarity zakotvená v článku 5 Smlouvy o Evropské unii, podle níž musí být rozhodnutí přijímána na nejvhodnější politické úrovni a co nejbližše občanům a podnikům, a aby opatření na úrovni EU byla odůvodněná s ohledem na možnosti, jež jsou k dispozici na státní, regionální nebo místní úrovni, přičemž by měly být dodrženy tři základní procesy: zpětné posouzení, posouzení dopadů a konzultace se zúčastněnými stranami; dále vybízí Komisi, aby přiblížila EU jejím občanům; upozorňuje na skutečnost, že místní a regionální orgány provádějí a používají přibližně 70 % právních předpisů EU; domnívá se, že podrobné konzultace s volenými zástupci občanů o záležitostech EU jsou velmi účinným způsobem, jak přiblížit EU jejím občanům; vyzývá orgány členských států na vnitrostátní úrovni a příslušné zúčastněné strany, aby se více zapojily již v rané fázi rozhodovacího procesu prostřednictvím kontrol subsidiarity a proporcionality a posouzení administrativní zátěže právních předpisů EU, aby bylo zaručeno, že EU nepřijme opatření, s výjimkou oblastí, které spadají do její výlučné pravomoci, ledaže

by byla účinnější než opatření přijatá na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni; připomíná rovněž, že zásada proporcionality stanoví, že žádná činnost EU nesmí překročit rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smluv; vybízí Komisi, aby vyhodnotila účinnost a efektivnost postupu subsidiarity s cílem odhalit jeho nedostatky a řešit je;

4. zdůrazňuje, že stávající postup v rámci mechanismu kontroly subsidiarity vede k tomu, že výbory vnitrostátních parlamentů pro záležitosti EU věnují příliš mnoho času technickým a právním posudkům, na které mají jen krátké lhůty, což komplikuje cíl vést hlubší politickou diskusi o evropské politice;
5. vyzývá k revizi SFEU a k zavedení přímého práva legislativní iniciativy Evropského parlamentu, neboť Evropský parlament přímo zastupuje evropské občany;
6. zdůrazňuje, že je důležité dostatečně vysvětlit potřebu legislativních iniciativ a jejich dopad na všechny důležité oblasti (hospodářskou, environmentální, sociální) s cílem dodržovat zásady subsidiarity a proporcionality;
7. domnívá se, že pokrok Evropské unie prostřednictvím zlepšování právní úpravy je důležitý pro zajištění stability a právní jistoty pro občany a podniky EU, a tím pro vytváření růstu, pracovních míst a prosperity;
8. domnívá se, že uplatňování zásady subsidiarity a proporcionality představuje výchozí bod pro formulaci jakékoli politiky a je nezbytnou součástí jejího životního cyklu;
9. bere na vědomí závěry pracovní skupiny pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénář „Méně, zato efektivněji“; upozorňuje na skutečnost, že Parlament dospěl k závěru, že účast v pracovní skupině Komise by byla v rozporu s jeho institucionální úlohou a jeho postavením jako jediného přímo voleného orgánu Evropské unie, který zastupuje občany a podniky na úrovni Unie a vykonává nad Komisí politický dohled, a proto nepřijal pozvání podílet se na jmenování členů této pracovní skupiny; vítá výsledky a doporučení zprávy pracovní skupiny, v níž se uvádí, že ve všech stávajících oblastech činnosti existuje přidaná hodnota EU, a skutečnost, že pracovní skupina proto neurčila žádné pravomoci svěřené Smlouvou ani oblasti politiky, které by měly být definitivně, zcela nebo zčásti, přeneseny na členské státy; vyzývá Komisi, aby tyto závěry provedla, a zejména aby zlepšila plné zapojení místních a regionálních orgánů do svých postupů konzultace a začlenila „modelový tabulkový dotazník“ s cílem posoudit uplatňování obou zásad v celém rozhodovacím procesu; konstatuje, že to bude vyžadovat pevné odhodlání, a to i ze strany spolunormotvůrců EU; navrhuje rovněž vyhodnotit a dále rozvíjet stávající rámce meziparlamentní spolupráce;
10. je toho názoru, že každý návrh Komise by měl mít pozitivní dopad na život občanů a že náklady, které jsou s ním spojeny, by měly být přiměřené a únosné;
11. zdůrazňuje, že vnitrostátní parlamenty by měly být zapojeny do legislativního procesu co nejdříve, nejlépe bezprostředně po zveřejnění plánu a během konzultační fáze; domnívá se, že před předložením nového právního aktu by měla být věnována větší pozornost také subsidiaritě, zejména by měla být využita fáze konzultací, aby se aktivně shromážďovaly názory vnitrostátních parlamentů a zaznamenávaly jejich výhrady, čímž by se mohlo zabránit použití „žluté karty“ a problémům během fáze vyjednávání;

12. vítá opatření, jehož cílem je pomoci vnitrostátním parlamentům v účinnějším vykonávání jejich úlohy tím, že období od 20. prosince do 10. ledna bude vyloučeno z osmítýdenní lhůty, během níž mohou vnitrostátní parlamenty předkládat svá odůvodněná stanoviska;
13. zdůrazňuje význam účasti vnitrostátních parlamentů na procesu tvorby právních předpisů na úrovni EU; konstatuje, že zatímco počet odůvodněných stanovisek obdržených od vnitrostátních parlamentů v letech 2017 až 2019 nadále klesal, přičemž v roce 2019 nebylo předloženo žádné, počet stanovisek předložených Komisi a příspěvků pro Evropský parlament, mj. nelegislativních iniciativ, zůstává trvale vysoký, což svědčí o tom, že zapojení vnitrostátních parlamentů do politického cyklu EU je pozitivní a orientované na budoucnost; konstatuje, že některé z těchto příspěvků byly zaměřené na důležité institucionální otázky, jako je dokončení hospodářské a měnové unie (HMU) a aktivace překlenovacích ustanovení; podotýká, že k žádnému z návrhů nebyla předložena více než čtyři odůvodněná stanoviska; připomíná, že Smlouvy stanoví úlohu meziparlamentní spolupráce a ukládají vnitrostátním parlamentům povinnost zkoumat legislativní a nelegislativní iniciativy; vítá aktivní účast vnitrostátních parlamentů na legislativním dialogu s orgány EU prostřednictvím jiných prostředků, než je mechanismus pro kontrolu subsidiarity; připomíná, že postup „oranžové karty“ nebyl aktivován nikdy a postup „žluté karty“ byl aktivován pouze třikrát, a to při celkovém počtu 439 odůvodněných stanovisek a 5 513 stanovisek v období 2007–2019; konstatuje, že uplatňování práva vnitrostátních parlamentů kontrolovat dodržování zásady subsidiarity na základě tzv. mechanismu včasného varování částečně zlepšilo vztahy mezi orgány EU a vnitrostátními parlamenty; vybízí Komisi, aby posoudila možnost zavedení neformálního postupu „zelené karty“; zdůrazňuje závazek Komise poskytovat v budoucnu souhrnné odpovědi v případech, kdy alespoň čtyři parlamenty vydaly odůvodněná stanoviska, a umožnit na základě individuálního posouzení technickou flexibilitu, pokud jde o osmítýdenní lhůtu, v níž musí vnitrostátní parlamenty předložit svá stanoviska; je přesvědčen, že Konference o budoucnosti Evropy poskytne občanům skvělou příležitost informovat o skutečných dopadech právních předpisů na vnitrostátní úrovni a předložit návrhy, jak dosáhnout cílů zdokonalení tvorby právních předpisů, včetně návrhů na přehodnocení postupu subsidiarity; připomíná, že transparentnost a přístup veřejnosti mají zásadní význam pro legislativní proces a rovněž ospravedlňují zapojení vnitrostátních a regionálních parlamentů a zároveň zajišťují větší legitimitu demokratického legislativního procesu Evropské unie a důvěru v něj; v tomto ohledu vítá pokrok při zveřejňování vícesloupcových dokumentů, kterého dosáhl Parlament v důsledku rozsudku ve věci De Capitani;
14. konstatuje, že v roce 2016 vydalo odůvodněné stanovisko 26 z celkového počtu 41 komor vnitrostátních parlamentů, v roce 2017 tento počet klesl na 19 a v roce 2018 na 14; zdůrazňuje, že tento pokles jde ruku v ruce s celkovým snížením počtu odůvodněných stanovisek;
15. zdůrazňuje, že trend v počtu stanovisek a odůvodněných stanovisek v období 2007–2019 ukazuje, že vnitrostátní parlamenty stále častěji požadují více politického dialogu a větší zapojení do diskuse o politikách EU, a tudíž věnují méně času normativní analýze legislativních návrhů EU;
16. bere na vědomí, že rok 2019 byl prvním rokem od zavedení mechanismu kontroly

subsidiarity, v němž vnitrostátní parlamenty nepředložily žádná odůvodněná stanoviska v důsledku prudkého propadu v legislativních činnostech Komise během přechodného roku mezi dvěma Komisemi;

17. připomíná, že Komise je povinna před předložením jakéhokoli legislativního návrhu konzultovat se zúčastněnými stranami v co nejširší míře, a to s přihlédnutím k regionálnímu a místnímu rozměru plánované činnosti;
18. připomíná, že uplatňování zásady „zelenou malým a středním podnikům“ zakotvené v iniciativě „Small Business Act“ je zásadním prvkem testu přiměřenosti před jakýmkoli legislativním návrhem a jeho cílem by mělo být zajistit, aby byly názory malých a středních podniků náležitě brány v potaz a aby byly co nejdříve zohledněny jejich zájmy s cílem vytvořit příznivé podnikatelské prostředí pro rozvoj malých a středních podniků, které jsou páteří našeho evropského hospodářství;
19. vyjadřuje politování nad praxí, kdy je „účinnost rozhodovacího procesu orgánu“ běžně uplatňována k odepření přístupu k legislativním přípravným dokumentům, což s sebou nese riziko, že se výjimky z přístupu veřejnosti k dokumentům stanou de facto pravidlem;
20. vítá uzavření interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti pro všechny orgány EU, včetně Rady;
21. zdůrazňuje, že posuzování dopadů ex ante je společně s konzultacemi se zúčastněnými stranami důležitým nástrojem pro dosažení informovaných rozhodnutí a je klíčové k zajištění toho, aby byla dodržována zásada subsidiarity a proporcionality, a k podpoře odpovědnosti a účinnosti; zdůrazňuje, že je třeba podporovat a prosazovat pravidelný dialog a řádné transparentní konzultace se všemi příslušnými zúčastněnými stranami; vítá využívání nástrojů pro zdokonalení tvorby právních předpisů a spolupráci s nejrůznějšími příslušnými odborníky na úrovni EU při vypracovávání posouzení dopadu; poukazuje na to, že je třeba tyto nástroje zjednodušit, aby jim zúčastněné strany lépe rozuměly a mohly je snáze využívat; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné zlepšit posuzování dopadů obecně, pokud jde o subsidiaritu a proporcionalitu; zdůrazňuje, že při vypracovávání posouzení dopadu, hodnocení a kontrol účelnosti by měla být vždy provedena analýza subsidiarity a proporcionality; vítá využívání nástrojů, jako je Program pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) a Výbor pro kontrolu regulace, které se od roku 2017 snaží nalézt příležitosti ke zjednodušení a snížení zbytečných nákladů ještě předtím, než Komise navrhne revizi stávajících právních předpisů; dále vítá začlenění iniciativ, které jsou výsledkem této práce, do ročních pracovních programů Komise, které mají být monitorovány ve srovnávacím přehledu programu REFIT; v této souvislosti konstatuje, že pracovní program Komise na rok 2020 zahrnuje 44 iniciativ v rámci programu REFIT; zdůrazňuje, že tyto postupy by měly integrovaným a vyváženým způsobem zohledňovat hospodářské, environmentální a sociální dopady, využívat kvalitativní i kvantitativní analýzy a zabývat se náklady spojenými s nedostatečnou harmonizací na úrovni EU; poukazuje na to, že kontrolní nástroje je možné dále podpořit a rozšířit pomocí jiných nástrojů, jako je platforma Fit pro budoucnost (F4F) nebo jiné obdobné specializované platformy; je přesvědčen, že platforma REFIT by měla být rozšířena tak, aby se zaměřila nejen na regulační zátěž, ale i na otázky subsidiarity a proporcionality; připomíná, že tvorba právních předpisů, které budou „fit pro budoucnost“, zahrnuje mimo jiné zajištění jejich hospodářské,

sociální a environmentální udržitelnosti; vítá skutečnost, že obě tyto zásady jsou součástí přezkumu kvality, který provádí Výbor pro kontrolu regulace; zdůrazňuje však, že pokud jde o nezávislost tohoto výboru, stále je zde prostor pro zlepšení;

22. zdůrazňuje, že systematický přezkum právních předpisů hraje stále důležitější úlohu při dosahování lepší právní úpravy; v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité, aby se Evropský parlament, Rada a Komise zapojily do strukturovanější spolupráce s cílem posoudit uplatňování a účinnost práva Unie za účelem jeho zlepšení; poukazuje na to, že k řádnému posouzení potřeby dalších právních předpisů je třeba, aby členské státy uplatňovaly právní předpisy Unie rychle, včas a správně;
23. vyzdvihuje, že „strategický výhled“ by mohl hrát klíčovou úlohu při tvorbě takových politik EU, které obstojí i v budoucnosti, protože zajistí, aby krátkodobé iniciativy vycházely z dlouhodobější vize; oceňuje, že „prvky výhledu“ budou plně začleněny do programu zlepšování právní úpravy, posuzování dopadů a hodnocení Komise; poznamenává rovněž, že „strategický výhled“ podpoří program REFIT, v němž jsou vymezeny příležitosti ke snížení regulační zátěže a zajištění toho, aby stávající právní předpisy EU byly i nadále „fit pro budoucnost“;
24. konstatuje, že v roce 2017 přezkoumal Výbor pro kontrolu regulace celkem 53 posouzení dopadů a 17 samostatných hodnocení; konstatuje, že 43 % těchto posouzení dopadů a 41 % hodnocení zkoumaných Výborem pro kontrolu regulace původně obdrželo negativní stanoviska a že téměř u všech posouzení dopadů musely útvary zlepšit zprávy tak, aby splňovaly normy kvality výboru; dochází k závěru, že je třeba výrazně zlepšit kvalitu původních posouzení dopadů a hodnocení; vyjadřuje politování nad tím, že v roce 2019 výbor přezkoumal pouze jedno posouzení dopadů;
25. podporuje závazek Komise provádět hodnocení ex ante, než začne projednávat legislativní akty; domnívá se, že Komise a vnitrostátní orgány by měly nadále úzce spolupracovat s cílem posoudit skutečný dopad právních předpisů EU na občany, podniky a životní prostředí; vítá rovněž příspěvek vnitrostátních parlamentů k hodnocení ex ante prostřednictvím neformálního politického dialogu, včetně společných stanovisek z vlastního podnětu; vyzývá dále členské státy k tomu, aby zajistily rychlé a důsledné provádění právních předpisů ve svém právu a jejich uplatňování a vymáhání a aby se vyvarovaly postupů, které vedou k nadměrným a bezdůvodným administrativním požadavkům, jež mohou narušit hladké fungování vnitřního trhu;
26. vítá, že Komise se při posuzování dopadu právních předpisů snaží pokrýt široké komplexní spektrum předpisů týkajících se jednotného trhu; zdůrazňuje, že nezávislé nestranné posuzování dopadu právních předpisů je velmi důležitým a cenným nástrojem, který má v rámci legislativního rozhodovacího procesu (při zachování metody Společenství) umožnit přijímání informovaných politických rozhodnutí, jež jsou nezbytná k tomu, aby bylo možné rychle reagovat na naléhavé výzvy, jako je digitální a udržitelná transformace; domnívá se, že je nutné na základě přihlídnutí k dalším prvkům, které by mohly zajistit včasné a důslednější používání posuzování dopadu, zlepšit toto posuzování a rozšířit jeho používání, tak aby se k němu v rámci rozhodování na politické úrovni více přihlíželo; připomíná navíc, že pokud jde o věcné pozměňovací návrhy Parlamentu a Rady, je posuzování jejich dopadu značně omezeno;
27. zdůrazňuje úlohu výzkumné služby Evropského parlamentu, která zajišťuje posouzení

dopadu ex ante a analýzu evropské přidané hodnoty návrhů i hodnocení jejich provádění; domnívá se, že spolupráce mezi Komisí a výzkumnou službou Evropského parlamentu by mohla být zlepšena s cílem dosáhnout racionalizované, rychlé a důkladné analýzy legislativních opatření a jejich podstatných změn, alternativních řešení, jejich potenciálních nákladů a přínosů, očekávané administrativní zátěže, byrokracie pro malé a střední podniky a „nákladů vyplývajících z neexistence společného evropského postupu“;

28. vítá zřízení a zlepšení webového portálu „Podělte se o svůj názor“ a vyzývá Komisi, aby takovéto nástroje dále rozvíjela, a umožnila tak občanům a zúčastněným stranám přímý přístup k přípravě politik EU a zapojení se do této přípravy;
29. navrhuje, aby Komise řádně zohlednila doporučení Evropského účetního dvora týkající se portálu „Podělte se o svůj názor“, zejména zvýšením jazykové dostupnosti konzultací, aby občané a zúčastněné strany mohli rozhodnout, co považují za „obecný veřejný zájem“;
30. podporuje závazek Komise provádět přezkumy politik a vybízí k většímu využívání hodnocení ex post s cílem zajistit, aby v otázkách účinnosti a přínosů právních předpisů byly získány poznatky, které zase mohou pomoci při tvorbě budoucích politik a zlepšit regulační přístupy;
31. zdůrazňuje, že hodnocení ex post jsou rovněž důležitým nástrojem pro posouzení dopadu právních předpisů na občany a podniky, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost dopadu na malé a střední podniky;
32. naléhavě vyzývá Komisi, aby ještě více využívala postupy přepracování a kodifikace s cílem zefektivnit sekundární právní předpisy;
33. podporuje slučování odpovědí, pokud sedm nebo více vnitrostátních parlamentů vydá odůvodněné stanovisko k jednomu z legislativních návrhů Komise, i když není dosaženo prahové hodnoty pro zahájení postupu „žluté karty“; domnívá se, že se tím dosáhne většího zviditelnění názorů vnitrostátních parlamentů;
34. bere na vědomí přístup „jeden přijmout – jeden zrušit“ založený na zapojení zúčastněných stran, za pomoci něhož chce Komise vyrovnat nově vzniklou zátěž – zejména pro mikropodniky a malé a střední podniky – tím, že na úrovni EU v téže oblasti politiky odstraní zátěž, která je rovnocenná té, kterou občané a podniky mají nově nést; zdůrazňuje, že uplatňování tohoto přístupu by nemělo být v rozporu s cíli zlepšování právní úpravy, a zdůrazňuje, že by nemělo vést k mechanickým rozhodnutím o zrušení právních předpisů nebo snížení standardů a že jeho cílem by měla být modernizace a reforma právních předpisů EU, která umožní, aby tyto předpisy obstály před novými společenskými výzvami; zdůrazňuje, že při navrhování, provádění a uplatňování aktů EU je sice třeba vyhýbat se další zbytečné administrativní zátěži, nicméně by tato snaha neměla vyústit v deregulaci či v absenci regulace ani parlamentům členských států bránit v zachování nebo přijímání ambicióznějších opatření a přísnějších norem v oblasti sociálních věcí, životního prostředí a ochrany spotřebitele, pokud právní předpisy Unie stanovují pouze minimální normy;
35. zdůrazňuje, že předpokladem vysoce kvalitních politik a regulace je otevřený, účinný, transparentní a nezávislý správní a legislativní rozhodovací proces; zdůrazňuje, že

zavedení harmonizovaných správních postupů by pozitivně přispělo k řádné správě věcí veřejných a regulačním postupům v EU a posílilo vazbu mezi odborným rozhodováním a demokratickou legitimitou;

36. v tomto ohledu vítá, že Komise zřídila v roce 2020 platformu Fit pro budoucnost, která vychází ze zkušeností s platformou REFIT a je tvořena expertní skupinou na vysoké úrovni s účastí různých zainteresovaných stran, expertů z členských států a zástupců Výboru regionů a Evropského hospodářského a sociálního výboru, která radí Komisi, jak zefektivnit právní předpisy EU určením stávajících opatření, jež mohou být zbytečně zatěžující, a jak je zjednodušit a modernizovat, a to i prostřednictvím digitalizace, aby se zajistilo, že právní předpisy EU budou občanům a podnikům EU pomáhat, a nikoli jim klást překážky;
37. vybízí vnitrostátní parlamenty k zapojení regionálních parlamentů s legislativními pravomocemi do legislativních iniciativ EU a podporuje systematické konzultace s nimi o hlavních iniciativách, zejména v případech, kdy existuje souvislost s regionálními pravomocemi; připomíná, že tyto parlamenty jsou zastoupeny ve Výboru regionů a že s nimi mohou podle článku 6 protokolu č. 2 SFEU vnitrostátní parlamenty vést konzultace;
38. připomíná, že dochází k rychlému rozvoji digitálních inovací a že hnací silou digitální agendy jsou podnikatelé; domnívá se, že je proto velmi důležité zavést předpisy, které by držely krok s digitálními inovacemi a osvědčily se i v budoucnu, aniž by byla dotčena zásada subsidiarity a proporcionality; konstatuje, že velkou část klíčových legislativních priorit EU na období let 2017–2019 tvořily iniciativy spadající do působnosti Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO), které se soustřeďují především na provádění strategie pro jednotný trh a strategie pro jednotný digitální trh a zaměřují se na předpisy, jež se snaží o odstranění zbytečných nadměrných překážek a využívají nových příležitostí ve prospěch spotřebitelů a podniků;
39. připomíná, že předpisy EU obecně nahrazují 27 rozdílných předpisů a pomáhají omezit roztržičnost vnitřního trhu; vyzývá Komisi, aby při posuzování subsidiarity a proporcionality zajistila, aby iniciativy zaměřené na vytvoření prohloubeného spravedlivějšího vnitřního trhu i nadále tvořily hlavní pilíř budoucího každoročního plánování programů při zachování vysoké míry ochrany spotřebitelů;
40. zdůrazňuje, že cíle v oblasti zdokonalení tvorby právních předpisů je nutné pravidelně prověřovat a přehodnocovat je s ohledem na kritéria uvedená v programu zdokonalení tvorby právních předpisů, včetně jejich sledování a informování o dosaženém pokroku; poukazuje na to, že tyto cíle musejí být vyvážené a že je nutné je vyhodnocovat s ohledem na jejich účinnost, a to s přihlédnutím ke zdrojům použitým v rámci činnosti zaměřené na zdokonalení tvorby právních předpisů a v rámci externích příspěvků; připomíná význam srovnatelných údajů pro celou EU z hlediska tohoto hodnocení a vyzývá Komisi, aby posoudila, zda využívání nástrojů pro zdokonalení tvorby právních předpisů vede k dosažení stanovených cílů, jako jsou lepší výsledky dané politiky;
41. vyzývá Komisi, aby toto usnesení zohlednila při přípravě svého oznámeného sdělení o zlepšování právní úpravy;
42. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Výboru regionů,

Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a vládám a parlamentům členských států.

15.4.2021

STANOVISKO VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ

pro Výbor pro právní záležitosti

Účelnost a subsidiarita a proporcionalita právních předpisů Evropské unie – zpráva o zdokonalení tvorby právních předpisů za roky 2017, 2018 a 2019 (2020/2262(INI))

Zpravodajka: Barbara Thaler

NÁVRHY

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako věcně příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. připomíná, že pro dobře fungující, konkurenceschopný a udržitelný vnitřní trh jsou důležité účinné nástroje pro zdokonalení tvorby právních předpisů, které by plně zohledňovaly subsidiaritu a proporcionalitu; zdůrazňuje, že ve prospěch spotřebitelů a malých a středních podniků by měly být právní předpisy vyvážené, jasné, vyčerpávající a inkluzivní, případně by se měly zakládat na nezbytných vědeckých důkazech; poukazuje na to, že pokud jde o výsledky uplatňování právních předpisů, měly by být účinné a měly by kromě práv a povinností zajišťovat, aby jim všechny příslušné strany snadno rozuměly;
2. znovu opakuje, že v rámci odolného vnitřního trhu je nutné díky širšímu využívání kontrolních nástrojů podpořit dosažení takových cílů, jako je větší konkurenceschopnost, digitalizace, udržitelnost a ochrana spotřebitelů; vítá využívání takových nástrojů, jako je Program pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) a Výbor pro kontrolu regulace; poukazuje na to, že kontrolní nástroje je možné dále podpořit a rozšířit na základě jiných nástrojů, jako je platforma Fit pro budoucnost (F4F) nebo jiné specializované platformy; upozorňuje na to, že tyto nástroje by měly kvantitativně i kvalitativně zohledňovat dopad uvedených cílů, včetně maximálního zohlednění hospodářských a sociálních prvků a nákladů spojených s nedostatečnou harmonizací na úrovni EU; zdůrazňuje, že do procesu této kontroly by měl být zapojen Parlament;
3. zdůrazňuje, že zejména malé a střední podniky budou i nadále čelit vážným následkům pandemie onemocnění COVID-19 a jiným nepředvídaným událostem s vážnými hospodářskými dopady a že vyžadují cílenou podporu a větší flexibilitu, aby mohly

rychle reagovat na neustále se měnící požadavky našeho hospodářství; poukazuje na to, že mezi důležité prvky, o nichž je nutné v rámci interního procesu tvorby právních předpisů uvažovat, patří zjednodušení administrativních postupů, aby nedocházelo k vytváření bezdůvodné zbytečné zátěže, zásada „zelenou malým a středním podnikům“ a zásada „jeden přijmout – jeden zrušit“, které by se neměly používat k automatickému rušení právních předpisů ani k tomu, aby sloužily ke snižování norem ochrany, kterých už bylo s ohledem na spotřebitele a podniky dosaženo, snaha na úrovni Unie a členských států zaměřená na uplatňování a prosazování právních předpisů, podpora společnosti, která oceňuje podnikání, v souladu s hodnotami vysoce konkurenceschopného sociálně tržního hospodářství a vysoká míra ochrany spotřebitelů;

4. vyzývá orgány členských států na celostátní a regionální úrovni a příslušné zúčastněné strany, aby se více zapojily do rané fáze rozhodovacího procesu za použití stávajících nástrojů na úrovni EU a příslušných odvětvových sdružení, a to prostřednictvím kontroly subsidiarity a proporcionality a posuzování administrativní zátěže právních předpisů EU; vítá informace získané od parlamentů členských států, pokud jde o iniciativy týkající se právních předpisů v oblasti interního trhu;
5. připomíná doporučení Účetního dvora týkající se nutnosti zlepšit faktickou základnu pro rozhodování a pravděpodobný dopad tohoto kroku na rozhodování, jejichž cílem je podpořit, monitorovat a vymáhat provádění a dodržování unijního práva; vyzývá členské státy navíc k tomu, aby zajistily rychlé a důsledné provádění právních předpisů ve svém právu a jejich uplatňování a vymáhání a aby se vyvarovaly postupů, které vedou k nadměrným a bezdůvodným administrativním požadavkům, jež by mohly narušit hladké fungování vnitřního trhu; vyzývá Komisi, aby členským státům poskytla pokyny ohledně toho, jak zjednodušit zbytečně složitá nebo zatěžující pravidla pro vnitřní trh;
6. varuje, že právní předpisy, které vedou ke zbytečné, bezdůvodné a nadměrné administrativní zátěži, by mohly tím, že omezují konkurenceschopnost a brání jednotnému trhu, aby řádně fungoval a plně rozvinul svůj potenciál, ovlivňovat různou měrou mikropodniky, malé a střední podniky a spotřebitele; vyzývá Komisi, aby cílem prokázat přínos opatření EU a jejich náklady a výhody rozšířila hodnocení účelnosti předpisů pro malé a střední podniky, brala v konečném důsledku větší ohled na dopad chystaných předpisů a administrativních iniciativ na malé a střední podniky a formulovala možná doporučení týkající se toho, jak lépe pomáhat mikropodnikům a malým a středním podnikům při uplatňování nových požadavků;
7. zdůrazňuje, že požadavky kladené na mikropodniky a malé a střední podniky by měly být přiměřené a měly by brát ohled na jejich specifika a na zvláštní rysy daného odvětví, a vybízí Komisi, aby důsledně vyžadovala dodržování předpisů s cílem omezit roztříštěnost trhu, odstranit bezdůvodné tržní překážky a zajistit rovné podmínky a aby k tomuto účelu využívala veškeré dostupné nástroje, které by zabránily tomu, aby docházelo k omezování možností volby pro spotřebitele, a zároveň udržely vysokou míru ochrany spotřebitele; domnívá se, že je nutné více přihlédnout k tomu, že malé a střední podniky potřebují na to, aby se přizpůsobily novým pravidlům a předpisům, určitou dobu, a poukazuje na výhody vytvoření informačních nástrojů, jako je jednotné kontaktní místo pro mikropodniky a malé a střední podniky, které by mohlo podpořit zapojení těchto podniků do jednotného trhu;

8. připomíná, že dochází k rychlému rozvoji digitálních inovací a že hnací silou digitální agendy jsou podnikatelé; domnívá se, že je proto velmi důležité zavést předpisy, které by držely krok s digitálními inovacemi a osvědčily se i v budoucnu, aniž by byla dotčena zásada subsidiarity a proporcionality; konstatuje, že velkou část klíčových legislativních priorit EU na období let 2017–2019 tvořily iniciativy spadající do působnosti Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO), které se soustřeďují především na provádění strategie pro jednotný trh a strategie pro jednotný digitální trh a zaměřují se na předpisy, jež se snaží o odstranění zbytečných nadměrných překážek a využívají nových příležitostí ve prospěch spotřebitelů a podniků;
9. připomíná, že předpisy EU obecně nahrazují 27 rozdílných předpisů a pomáhají omezit roztržičnost vnitřního trhu; vyzývá Komisi, aby při posuzování subsidiarity a proporcionality zajistila, aby iniciativy zaměřené na vytvoření prohloubeného spravedlivějšího vnitřního trhu i nadále tvořily hlavní pilíř budoucího každoročního plánování programů při zachování vysoké míry ochrany spotřebitelů;
10. zdůrazňuje, že je třeba podporovat a prosazovat pravidelný dialog a řádné transparentní konzultace se všemi příslušnými zúčastněnými stranami; vítá využívání nástrojů pro zdokonalení tvorby právních předpisů a spolupráci s nejrůznějšími příslušnými odborníky na úrovni EU při vypracovávání nových právních předpisů a zpráv o jejich dopadu; poukazuje na to, že je nezbytné tyto nástroje zjednodušit, aby jim zúčastněné strany lépe rozuměly a mohly je snáze využívat; připomíná rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci T-540/15⁵, v němž se uvádí, že orgány EU by měly v návaznosti na konkrétní žádost předloženou v souladu s nařízením (ES) č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise přístup k dokumentům týkajícím se probíhajících třístranných jednání v zásadě povolovat;
11. vítá, že Komise se při posuzování dopadu právních předpisů snaží pokrýt široké komplexní spektrum předpisů týkajících se jednotného trhu; zdůrazňuje, že nezávislé nestranné posuzování dopadu právních předpisů je velmi důležitým a cenným nástrojem, který má v rámci legislativního rozhodovacího procesu (při zachování metody Společenství) umožnit přijímání dobře informovaných politických rozhodnutí, jež jsou nezbytná k tomu, aby bylo možné rychle reagovat na naléhavé výzvy, jako je digitální a udržitelná transformace; domnívá se, že je nutné na základě přihlédnutí k dalším prvkům, které by mohly zajistit včasné a důslednější používání posuzování dopadu, zlepšit toto posuzování a rozšířit jeho používání, tak aby se k němu v rámci rozhodování na politické úrovni více přihlíželo; připomíná navíc, že pokud jde o věcné pozměňovací návrhy Parlamentu a Rady, je posuzování jejich dopadu značně omezeno;
12. vyzývá Komisi, aby uvažovala o přijetí následujících kroků, pokud jde o posuzování dopadu právních předpisů:
 - zvýšení jejich transparentnosti a odpovědnosti vůči Evropskému parlamentu,
 - přijetí dalších kroků, které by zajistily provádění komplexního nezávislého hodnocení dopadu právních předpisů, a zvýšení kvality analýzy, se zvláštním ohledem na subsidiaritu a proporcionalitu,
 - vypracování posouzení dopadu u všech návrhů obsažených v jejím pracovním

⁵ Rozsudek Tribunálu ze dne 22. března 2018, *Emilio De Capitani vs. Evropský parlament*.

programu,

- pokud možno vyčíslení a posouzení nákladů a přínosů všech zvažovaných alternativ,
- zajištění větší kontroly účelnosti právních předpisů z hlediska malých a středních podniků v rámci hodnocení jejich dopadu,
- využívání uvedených hodnocení k ujasnění přínosu EU v rámci legislativních návrhů,
- další využívání předchozího hodnocení a předběžného posuzování dopadu právních předpisů, které by bylo v rámci legislativního procesu přiloženo ke sdělením a strategiím, s cílem poskytnout podrobnou předběžnou analýzu jejich důsledků z hlediska fungování jednotného trhu;

13. zdůrazňuje, že cíle v oblasti zdokonalení tvorby právních předpisů je nutné pravidelně prověřovat a přehodnocovat je s ohledem na kritéria uvedená v programu zdokonalení tvorby právních předpisů, včetně jejich sledování a informování o dosaženém pokroku; poukazuje na to, že tyto cíle musejí být vyvážené a že je nutné je vyhodnocovat s ohledem na jejich účinnost, a to s přihlédnutím ke zdrojům použitým v rámci činnosti zaměřené na zdokonalení tvorby právních předpisů a v rámci externích příspěvků; připomíná význam srovnatelných údajů pro celou EU z hlediska tohoto hodnocení a vyzývá Komisi, aby posoudila, zda využívání nástrojů pro zdokonalení tvorby právních předpisů vede k dosažení stanovených cílů, jako jsou lepší výsledky dané politiky.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	14.4.2021
Výsledek konečného hlasování	+: 42 -: 2 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, Carlo Fidanza, Evelyne Gebhardt, Alexandra Geese, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Jean-Lin Lacapelle, Maria-Manuel Leitão-Marques, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Dan-Ștefan Motreanu, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann, Marco Zullo
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Clara Aguilera, Jordi Cañas, Claude Gruffat, Sylvie Guillaume, Jiří Pospíšil, Barbara Thaler

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

42	+
ECR	Adam Bielan, Carlo Fidanza, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
NI	Miroslav Radačovský
PPE	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Arba Kokalari, Antonius Manders, Dan-Ştefan Motreanu, Jiří Pospíšil, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Barbara Thaler, Róza Thun und Hohenstein, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoş, Jordi Cañas, Dita Charanzová, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard, Marco Zullo
S&D	Clara Aguilera, Biljana Borzan, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Christel Schaldemose
Verts/ALE	Anna Cavazzini, Alexandra Geese, Claude Gruffat, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

2	-
The Left	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

0	0

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

15.4.2021

STANOVISKO VÝBORU PRO ÚSTAVNÍ ZÁLEŽITOSTI

pro Výbor pro právní záležitosti

k účelnosti a subsidiaritě a proporcionalitě právních předpisů Evropské unie – zpráva
o zdokonalení tvorby právních předpisů za roky 2017, 2018 a 2019
(2020/2262(INI))

Zpravodaj: Gerolf Annemans

NÁVRHY

Výbor pro ústavní záležitosti vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. konstatuje, že zatímco počet odůvodněných stanovisek obdržených od vnitrostátních parlamentů v letech 2017 až 2019 nadále klesal, počet stanovisek předložených Komisi a příspěvků pro Evropský parlament, mj. nelegislativních iniciativ, zůstává trvale vysoký, což svědčí o tom, že zapojení vnitrostátních parlamentů do politického cyklu EU je pozitivní a orientované na budoucnost a že je nutné posílit zásadu subsidiarity; konstatuje, že některé z těchto příspěvků byly zaměřené na důležité institucionální otázky, jako je dokončení hospodářské a měnové unie (HMU) a aktivace překlenovacích ustanovení; připomíná významnou úlohu, kterou mohou vnitrostátní parlamenty hrát při utváření politik a právních předpisů EU, jak je nastíněno v protokolu č. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, a vyzývá Komisi, aby využila všechny dostupné prostředky na podporu aktivního zapojení vnitrostátních parlamentů do legislativního procesu EU;
2. zdůrazňuje, že je důležité plně využívat stávající nástroje pro posílení úlohy vnitrostátních parlamentů ve strukturách Unie, jako jsou Konference předsedů parlamentů Evropské unie, Konference výborů pro evropské záležitosti (COSAC) a další společná parlamentní setkání a společné schůze výborů; připomíná, že Smlouvy stanoví úlohu meziparlamentní spolupráce a ukládají vnitrostátním parlamentům povinnost kontrolovat legislativní a nelegislativní iniciativy;
3. požaduje výraznější zapojení vnitrostátních parlamentů spolu s Evropským parlamentem do demokratické kontroly posílené spolupráce, pokud se týká oblastí politik spadajících do sdílené pravomoci;
4. vítá internetový portál nazvaný „Podělte se o svůj názor“, který je užitečným jednotným přístupovým bodem, jehož prostřednictvím se mohou občané a zúčastněné strany zapojit do přípravy politik EU; vyzývá k vývoji dalších nástrojů umožňujících větší

přímé zapojení občanů EU;

5. vítá uzavření interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti pro všechny orgány EU, včetně Rady;
6. je toho názoru, že transparentnost legislativního procesu má mimořádný význam pro zajištění aktivní účasti občanů na rozhodovacím procesu; vítá pokrok při zveřejňování vícesloupcových dokumentů, kterého dosáhl Parlament v důsledku rozsudku ve věci De Capitani; opakuje svou výzvu k vytvoření společné databáze týkající se aktuálního stavu legislativních návrhů, která by byla nástrojem pro zvýšení zapojení občanů do legislativního procesu;
7. bere na vědomí závěry pracovní skupiny pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénář „Méně, zato efektivněji“ z července 2018; vítá zejména koncepci „aktivní subsidiarity“, jejímž cílem je podpořit větší odpovědnost za politiky EU; vyzývá Komisi, aby tyto závěry provedla, a zejména aby zlepšila zapojení místních a regionálních orgánů do svých postupů konzultace a začlenila „modelový tabulkový dotazník“ vycházející z kritérií obsažených v protokolu o subsidiaritě a proporcionalitě, který byl původně připojen k Amsterodamské smlouvě, a z příslušné judikatury Evropského soudního dvora s cílem posoudit uplatňování obou zásad v celém rozhodovacím procesu; konstatuje, že to bude vyžadovat pevné odhodlání, a to i ze strany spolunormotvůrců EU;
8. oceňuje práci Komise i to, že dodržuje zásadu subsidiarity; všímá si, že vnitrostátní parlamenty v současnosti požadují více politického dialogu o politikách EU; doporučuje, aby byl vypracován političtější přístup k mechanismu kontroly subsidiarity v EU s cílem vytvořit větší přidanou hodnotu pro občany a aby byl v tomto ohledu více zapojen Evropský výbor regionů, který může plnit úlohu ochránce zásady subsidiarity, neboť zastupuje regionální a místní orgány;
9. důrazně navrhuje revizi výše uvedeného mechanismu s cílem zvýšit jeho funkčnost, výkonnost a pružnost tak, aby mohly místní a regionální orgány a vnitrostátní parlamenty věnovat nutný čas skutečné diskusi o evropské politice;
10. zdůrazňuje, že stávající postup v rámci mechanismu kontroly subsidiarity vede k tomu, že výbory vnitrostátních parlamentů pro záležitosti EU věnují příliš mnoho času technickým a právním posudkům, na které mají jen krátké lhůty, což komplikuje cíl vést hlubší politickou diskusi o evropské politice;
11. připomíná, že v roce 2019 bylo předloženo 159 zpráv, avšak žádné odůvodněné stanovisko, přičemž za posledních devět let bylo předloženo celkem 4 918 zpráv a 439 odůvodněných stanovisek; dále připomíná, že postup „žluté karty“ byl aktivován pouze třikrát a „oranžová karta“ nebyla použita ani jednou;
12. vybízí Komisi a Parlament, aby vyhodnotily účinnost a efektivnost postupu subsidiarity s cílem odhalit jeho nedostatky a řešit je; zdůrazňuje, že je důležité, aby EU poskytovala vnitrostátním a regionálním parlamentům včasné a přiměřené informace s cílem zajistit, aby byly konzultované parlamenty na příslušný vývoj proaktivně upozorňovány a byla od nich požadována odpověď, a to i v případě veřejných konzultací; navrhuje, aby byla Komise aktivnější, pokud jde o následný kontakt a konzultace s vnitrostátními a regionálními parlamenty; je toho názoru, že důkladnější proces povede k větší

interakci mezi jednotlivými úrovněmi správy věcí veřejných a tvorby politik;

13. připomíná, že neodmyslitelnou součástí legislativního procesu jsou transparentnost a publicita, které jsou rovněž důvodem účasti vnitrostátních a regionálních parlamentů; podotýká, že otevřenost a transparentnost poskytují demokratickým legislativním procesům v Evropské unii větší legitimitu a zvyšují důvěru občanů;
14. zdůrazňuje závazek Komise poskytovat v budoucnu souhrnné odpovědi v případech, kdy alespoň čtyři parlamenty vydaly odůvodněná stanoviska, a v individuálních případech umožňovat technickou flexibilitu, pokud jde o osmítýdenní lhůtu, v níž musí vnitrostátní parlamenty předložit svá stanoviska, a to zejména s ohledem na lepší začleňování stanovisek regionálních parlamentů s legislativními pravomocemi do stanovisek vnitrostátních parlamentů; vítá skutečnost, že Komise již systematicky vylučuje měsíc srpen, a podporuje myšlenku podobného technického prodloužení lhůty pro období dovolených během celého roku;
15. konstatuje, že uplatňování práva vnitrostátních parlamentů kontrolovat dodržování zásady subsidiarity na základě tzv. mechanismu včasného varování částečně zlepšilo vztahy mezi orgány EU a vnitrostátními parlamenty;
16. vybízí Komisi, aby zvažila možnost zavedení neformálního postupu „zelené karty“ s cílem pomoci vnitrostátním parlamentům, a navrhuje, aby měly možnost předkládat své iniciativy i Evropskému parlamentu;
17. rovněž vybízí Komisi, aby Evropu přiblížila občanům rozvíjením své spolupráce s místními, regionálními a vnitrostátními tvůrci politik;
18. navrhuje také, aby byly vyhodnoceny a dále rozvíjeny stávající rámce meziparlamentní spolupráce, jako jsou COSAC, meziparlamentní konference pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a společnou bezpečnostní a obrannou politiku, meziparlamentní konference o stabilitě, hospodářské koordinaci a správě v Evropské unii, skupina pro společnou parlamentní kontrolu Evropské unie a Evropský parlamentní týden;
19. navrhuje, aby se v rámci Konference o budoucnosti Evropy jednalo o legislativních návrzích týkajících se posílení spolupráce mezi vnitrostátními parlamenty a Komisí v oblasti legislativních návrhů; konstatuje, že jakékoli případné nové nástroje musí zohledňovat zásadu subsidiarity a současně uznávat výlučné pravomoci Unie;
20. upozorňuje na skutečnost, že místní a regionální orgány provádějí a používají přibližně 70 % právních předpisů EU⁶; domnívá se, že podrobné konzultace s volenými zástupci o záležitostech EU jsou velmi účinným způsobem, jak přiblížit orgány EU občanům;
21. vybízí vnitrostátní parlamenty k zapojení regionálních parlamentů s legislativními pravomocemi do legislativních iniciativ EU a podporuje systematické konzultace s nimi o hlavních iniciativách, zejména v případech, kdy existuje souvislost s regionálními pravomocemi; připomíná, že tyto parlamenty jsou zastoupeny v Evropském výboru regionů a že s nimi mohou podle článku 6 protokolu č. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie vést konzultace vnitrostátní parlamenty;

⁶ Stanovisko Evropského výboru regionů nazvané „Zlepšování právní úpravy – hodnocení a potvrzení závazku“.

22. vyjadřuje svou podporu vnitrostátním parlamentům při poskytování společných stanovisek z vlastního podnětu;
23. je přesvědčen, že platforma REFIT by měla být rozšířena tak, aby se zaměřila nejen na regulační zátěž, ale i na otázky subsidiarity a proporcionality, a měla by zvýšit zapojení místních a regionálních orgánů; varuje před důsledným uplatňováním zásady „jeden přijmout – jeden zrušit“ ze strany Komise v rámci provádění postupů ke zdokonalení tvorby právních předpisů;
24. vyzdvihuje úlohu Evropského hospodářského a sociálního výboru a Evropského výboru regionů v rámci programu REFIT, neboť jejich přínos ke zjišťování názorů regionálních a místních orgánů i organizované občanské společnosti je důležitý pro vyvážené posuzování politik;
25. zdůrazňuje, že při navrhování, provádění a uplatňování aktů EU je sice třeba vyhýbat se další zbytečné administrativní zátěži, nicméně by tato snaha neměla vyústit v deregulaci či v absenci regulace ani parlamentům členských států bránit v zachování nebo přijímání ambicióznějších opatření a přísnějších norem v oblasti sociálních věcí, životního prostředí a ochrany spotřebitele, pokud právní předpisy Unie stanovují pouze minimální normy; zdůrazňuje, že je nutné, aby se členské státy při provádění právních předpisů EU vyvarovaly nadměrné regulace (tzv. „gold-platingu“), což bude první krok k omezení počtu nových předpisů.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	13.4.2021
Výsledek konečného hlasování	+: 23 -: 1 0: 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Geert Bourgeois, Fabio Massimo Castaldo, Leila Chaibi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Pascal Durand, Charles Goerens, Esteban González Pons, Sandro Gozi, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Antonio Tajani, Mihai Tudose, Guy Verhofstadt, Rainer Wieland
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Othmar Karas, Niklas Nienäß

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

23	+
ECR	Geert Bourgeois, Jacek Saryusz-Wolski
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari, Antonio Maria Rinaldi
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Esteban González Pons, Brice Hortefeux, Othmar Karas, Paulo Rangel, Sven Simon, Antonio Tajani, Rainer Wieland
S&D	Gabriele Bischoff, Włodzimierz Cimoszewicz, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira, Mihai Tudose
The Left	Leila Chaibi
Verts/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos Corfield, Niklas Nienab

1	-
The Left	Helmut Scholz

4	0
Renew	Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Guy Verhofstadt

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	27.5.2021
Výsledek konečného hlasování	+ : 22 - : 1 0 : 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Pascal Arimont, Manon Aubry, Gunnar Beck, Geoffroy Didier, Pascal Durand, Angel Dzhambazki, Ibán García Del Blanco, Jean-Paul Garraud, Esteban González Pons, Mislav Kolakušić, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Jiří Pospíšil, Franco Roberti, Marcos Ros Sempere, Stéphane Séjourné, Raffaele Stancanelli, Adrián Vázquez Lázara, Marion Walsmann, Tiemo Wölken, Lara Wolters, Javier Zarzalejos
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Patrick Breyer, Evelyne Gebhardt, Andrzej Halicki, Heidi Hautala, Ilhan Kyuchyuk, Angelika Niebler, Emil Radev, Luisa Regimenti, Yana Toom, Kosma Złotowski

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

22	+
PPE	Pascal Arimont, Geoffroy Didier, Esteban González Pons, Jiří Pospíšil, Emil Radev, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
S&D	Ibán García Del Blanco, Franco Roberti, Marcos Ros Sempere, Tiemo Wölken, Lara Wolters
Renew	Pascal Durand, Ilhan Kyuchyuk, Stéphane Séjourné, Adrián Vázquez Lázara
ID	Jean-Paul Garraud, Gilles Lebreton
Verts/ALE	Patrick Breyer, Heidi Hautala
The Left	Manon Aubry
NI	Mislav Kolakušić

1	-
ID	Gunnar Beck

2	0
ECR	Angel Dzhambazki, Raffaele Stancanelli

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se